

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PWLLHELI 14/03/2023

PRESENOLDEB :

Cyngor Gwynedd : Y Cyngorydd Hefin Underwood (Cadeirydd) a'r Cyngorydd Nia Jeffreys (Aelod Cabinet Economi a Chymuned)

Aelodau Cyfetholedig: Nigel Hough ((Ar Ran Jenny Moss) yn Cynrychioli Cymdeithas Deiliaid Angorfeydd Marina Pwllheli), Michael Sol Owen (Cynrychioli Plas Heli Pwllheli), Cyngorydd Mike Parry (Cynrychioli Cyngor Tref Pwllheli), Wil Partington (Cynrychioli Cymdeithas Masnachwyr Morwrol Pwllheli), Andrew Picken (Cynrychioli Siambr Fasnach Pwllheli) ac Alwyn Roberts (Cynrychioli Sefydliad y Bad Achub Pwllheli)

Swyddogion : Gerwyn Owen (Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli), Llŷr B Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned), Einir Rh Davies a Lowri H Evans (Gwasanaethau Democratiaeth) ac Alaw Hughes (Cyfieithydd)

Eraill yn Bresennol yn Arsylwi : Desmond George (Sylwedydd, Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi), Ruth James (Ysgrifennydd Cymdeithas Deiliaid Angorfeydd Marina Pwllheli) ac Andy Vowell (Sefydliad y Bad Achub Pwllheli)

Ar ddechrau y cyfarfod cydymdeimlwyd gyda Mr Stephen Tudor yn ei absenoldeb, yn dilyn colli ei dad, Mr Huw Tudor, a chymerwyd munud o dawelwch.

1. YMDDIHEURIADAU

Y Cyngorydd Elin Hywel (Aelod Lleol), Y Cyngorydd Gwilym Jones (Sylwedydd, Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog), Jenny Moss (Cymdeithas Deiliaid Angorfeydd Marina Pwllheli), Y Cyngorydd Richard G Roberts (Aelod Lleol) a Stephen Tudor (Cynrychioli Clwb Hwyllo Pwllheli)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYD

Ni dderbyniwyd unrhyw faterion bryd.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 18 Hydref, 2022 fel rhai cywir. Yn y cyfarfod blaenorol, codwyd mater bryd ynglŷn â safle Ambiwllans Awyr Dinas Dinlle, a chytunwyd i ddanfôn llythyr o bryder yn enw y Pwyllgor. Derbyniwyd ymateb yn cadarnhau bod trafodaethau mewn lle, ond erbyn hyn wedi derbyn cadarnhad fod ymestyniad o dair blynedd wedi ei ganiatáu. Gofynnwyd i'r Pwyllgor ysgrifennu pan ddaw ymgynghoriad eto yn erfu arnynt i gadw y trefniant presennol, gan y byddai unrhyw drefniant gwahanol yn niweidiol i'r Ardal. Cytunwyd i gadw y Pwyllgor yn y darlun gydag unrhyw ddatblygiadau neu gyfathrebu pellach.

5. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL A GWEITHREDOL YR HARBWR

Cyfeiriwyd at yr adroddiad oedd wedi ei chreu gan Reolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli gan adrodd fel a ganlyn :

1.1 Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

Atgoffwyd y Pwyllgor bod Barry Davies (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol) yn ymddeol 31/3/23 a'i fod wedi bod yn greiddiol yn y gwaith morwrol a'r Hafan am dros 27mlynedd. Nododd y Pwyllgor ei ddymuniad i ysgrifennu ato i ddiolch am ei holl waith ar achlysur ei ymddeoliad.

1.2 Carthu'r Sianel

Cadarnhawyd bod y gwaith yn mynd rhagddo i gael gwared a hanner y carthion, ac nad oes effaith andwyol ar y Parc Gwyliau o wneud hyn. Cadarnhawyd y bydd y gwaith yn parhau hyd ddiwedd y mis a bod arolwg hydrograffeg wedi ei gynnal.

Mewn ymateb i gwestiwn a yw y grwyn yn gweithio, cadarnhawyd ei bod yn parhau i fod yn sefyllfa heriol iawn, ond bod ymgais i dynnu 20,000 o dunelli erbyn diwedd y mis, ac y byddai hyn yn rhywbeth i'w wneud yn flynyddol.

Atgoffwyd y Pwyllgor o'r trefniant blaenorol i fynd a'r tywod ar draethau megis Grugan, a holiwyd a yw y drefn hon wedi dod i ben? Cadarnhawyd mai Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) sydd â chyfrifoldeb am draeth Glandon. Mae hanner wedi ei werth a hanner wrth gefn, ac mae YGC wedi rhoi cais i symud y tywod i Grugan yn yr Hydref. Dŵr Cymru sydd yn berchen ar y tir, ac mae yr her i gadw y tywod i lawr yng ngheg yr Harbwr yn parhau. Cadarnhawyd bod y Gwasanaeth mewn lle cryf i werthu y tywod nawr, a'r gobaith fyddai ei werthu.

Mae carthu basn y marina yn sialens, yn enwedig gan fod y lagwnau yn llawn, a chyfeiriwyd at y Rhaglen Waith ble mae trafodaethau ar y gweill gyda CNC i edrych ar roi y llaid yn y môr, ond bod angen gwneud y gwaith carthu yn Hydref 2023.

Cadarnhawyd bod gwerthu y tywod ar £5.17 y dunnell, yn cyfrannu tua £130,000 ond bod £50,000 ohono yn mynd i Stad y Goron a chytunwyd bod angen llythyru Stad y Goron. Nodwyd bod ymgais i'w gael yn gost niwtral, gan gofio bod carthu ceg yr Harbwr yn £100,000 ar ei ben ei hun, ac yn her enfawr. Mae angen datrysiaid ynglŷn â beth i'w wneud gyda y carthu, gan fod angen carthu yn rheolaidd heb amharu ar ddefnydd o'r Harbwr.

Cwestiynwyd yr hyn sydd yn y lagwn, a'r pryder nad oes modd iddo fynd i'r chwarel? Cadarnhawyd bod y rheolau/safonau wedi newid, a'i fod yn cael ei brofi yn aml, a bod Jones Brothers yn edrych ar ei gywasgu, ond bod gwaith ar ddatrysiaid yn parhau. Yn sgil hyn, cadarnhawyd bod y tywod 2% rhy uchel i'w roi ar Draeth Berch. Nodwyd pryder am y sefyllfa a nodwyd bod lle ar Domen Tŷ Towyn. Holiwyd oni fyddai modd trafod gyda CNC a chadarnhawyd bod sgwrs fuddiol wedi bod rhwng YGC a CNC. Yn ychwanegol nodwyd bod Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli wedi amlinellu y sialens wrth CNC wrth drafod y Cynllun Perygl Llifogydd Pwllheli, sydd yn rhaglen hirdymor. Cadarnhawyd bod y Swyddog YGC yn trafod hyn, ynghyd a'r drwydded forol, heblaw am adeiladu lagwnau. Nodwyd mai y rith sydd wedi ei lygru, gyda thua 40,000 tunnell i'w waredu, a'r bwriad fyddai gwaredu 10,000 tunnell y flwyddyn.

1.3 Materion Ariannol

Cyfeiriodd Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli at y gwaith uwchraddio, gan gadarnhau y bydd y bont cei tanwydd wedi ei dileu ar ôl y Pasg. Nodwyd bod cydweithio gydag Antur Waunfawr drwy osod y rac beics, ail-leoli beics i Beics Antur, edrych ar osod banc dillad a defnyddio eu gwasanaeth gwaredu papur. Cadarnhawyd o ran tanwydd y bydd y pontwn yn cyrraedd cyn Pasg ond na fydd y newidiadau yn cael eu gwneud nes ar ôl y Pasg, ac y bydd yr hen bont tanwydd yn parhau i weithio.

1.4 Ffioedd a Thaliadau 2023/2024

Cadarnhawyd bod y ffioedd wedi eu cymeradwyo gan y Cyngor a'i bod yn sefyllfa heriol iawn. Mae Cytundebau wedi eu danfon a 303 wedi eu derbyn a 26 yn unig wedi canslo. Cadarnhawyd ei bod yn edrych yn dda yn yr Hafan gyda llawer eisiau dod i Bwllheli. Nodwyd bod nifer heb dderbyn y cytundebau trwy'r post ac yn edrych i symud i system electronig y flwyddyn nesaf, ond teimlwyd y byddai yr Hafan yn llawn erbyn Mawrth.

Cyfeiriwyd at Adolygiad y Cyngor, gan nodi bod tair elfen o arbedion yn yr Hafan. Codwyd pryder am y patrwm yn y toriadau a chwestiynwyd y synnwyr y tu ôl i'r toriadau, yn enwedig torri yn ôl ar yr Harbwr yn flynyddol, yn hytrach na buddsoddi.

Cymerodd yr Aelod Cabinet y cyfle i ddweud ei bod wedi ymweld â'r Harbwr ac wedi gweld y gwaith gwych. Serch hynny, nododd bod yn rhaid i bob Adran yn y Cyngor edrych ar arbedion oherwydd y bwch ariannol a'r codi mewn chwyddiant, ac nad oedd dewis ond gofyn am arbedion o bob Adran, gan bwysu a mesur anghenion trigolion Gwynedd. Nododd nad yw toriadau byth yn hawdd a bod penderfyniadau anodd wedi eu gwneud. Ategodd Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli y sylw, gan nodi bod y toriad yn llai nag Adrannau eraill. Nododd y nod i gynyddu targed incwm, wrth aros yn gystadleuol. Cyfeiriodd at arbediad hanesyddol, gan nodi nad yw canran Stad y Goron wedi cynyddu ers blynnyddoedd. Cadarnhaodd hefyd na fydd staff ychwanegol yn cael eu penodi dros yr Haf.

Ategwyd sylwadau yr Aelod Cabinet gan y Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned, gan nodi fel y bu yn rhaid i bob Adran adnabod arbedion of 20% o'r gyllideb yn y lle cyntaf oedd yn her aruthrol o ran blaenoriaethu. Cadarnhaodd nad oes neb yn hoffi toriadau/arbedion ond nododd ei fod yn eithaf hyderus na fyddai yn cael effaith andwyol ar drigolion Gwynedd. Nododd bod pwysau aruthrol ar gyllideb gyhoeddus. Cadarnhaodd nad oedd y ffioedd wedi eu codi yn uwch na chwyddiant. Atgoffwyd pawb am yr angen i gadw yr uchelgais, gan gofio am y buddsoddiad yn y Cynllun Datblygu Pwllheli/Glan Don.

Gwnaed y sylwadau canlynol gan y Pwyllgor

- Mae tanwydd yn rhatach mewn mannau eraill, a nodwyd yr ymdeimlad bod llawer ddim yn mynd allan oherwydd costau tanwydd a nodwyd hefyd ei fod yn arfer bod yn rhatach yn y Marina.
- Nid oes neb wedi gwrthwynebu y codiad mewn ffioedd ond nodwyd anfodlonrwydd gyda y costau trydan a'r angen am system decach, megis mesurydd clyfar neu dechnoleg fodern. Mewn ymateb, nodwyd, yn hanesyddol, bod trydan yn cael ei gyfrifol yn ôl metredd cwch, a bod gwaith chwilio am ddatrysiad megis edrych ar bwyntiau gwefru ar y gweill, ond nad oedd modd newid ar hyn o bryd. Y gobaith oedd y byddai ffioedd trydan yn gostwng er mwyn cael pris teg i bawb.

1.5 Eitemau Gweithredol

Mordwyo – ar 20 Mawrth 2023, nodwyd bod popeth yn ei le.

Staffio - rhoddwyd clod mawr i'r tîm, oedd wedi derbyn 91% bodlonrwydd mewn holiadur deiliaid angorfeydd, sef gwasanaeth 'ardderchog' neu 'dda iawn'.

Graff - o'r canlyniadau mae modd targedu gwaith megis wifi a'r maes parcio, mae hwn yn waith pwysig sydd wedi dangos canlyniadau gwerthfawr sydd wedi ei gael o'r holiadur. Llongyfarchwyd y tîm ar y ffigyrau boddhad cwsmer.

Badau Personol - adroddwyd yn flaenorol nad oeddynt yn cael eu hadnabod fel cychod, ac o ganlyniad nad oedd yn glir ar hyn o bryd pwy fyddai a'r hawl erlyn, petai achos yn codi. Adroddwyd y bwriad nawr i hyrwyddo y ffaith bod badau personol gyda dirwy neu ddedfryd carchar erbyn hyn

a bod darn o waith i'w wneud yma. Cwestiynwyd onid mater i Gymdeithas Llywodraeth Leol fyddai hyn, gan fod materion ehangach? Cadarnhawyd bod y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol Newydd yn cyfarfod gydag Awdurdodau Harbwr y DU i godi y mater, gan fod nifer o faterion aneglur sydd â disgwyliadau yn codi ohonynt. Diolchwyd i'r cyn-Reolwr Gwasanaeth Morwrol am y gwaith ar hwn a chytunodd yr Aelod Cabinet i holi ymhellach.

Nodwyd yr ymdeimlad bod yr holiadur yn adlewyrchiad o sut oedd pobl yn teimlo a'i fod yn farina gwych ar y cyfan. Awgrymwyd bod badau personol yn cael eu barnu yn annheg braidd ac y dylai unrhyw arwyddion o rybudd fod ar gyfer sylw pawb. Nododd Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli yr angen i berchnogion badau personol cael eu haddysgu er mwyn gwella yr amser ar y dŵr i bawb.

Cynllun Strategol - cadarnhawyd bod cyfarfod cychwynnol wedi cymryd lle gyda Blue Sea Consulting, a'u bod yn ymweld eto

28 Mawrth - Swyddogion a Chyngorwyr Sir i groesawu yr Ymgynghorwyr

29 Mawrth - Sesiynau galw mewn ym Mhlas Heli - croeso i bawb alw i mewn neu drefnu amser

30 Mawrth – Bydd yr Ymgynghorwyr o gwmpas yn y bore.

Cadarnhaodd y Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli y byddai yn ysgrifennu at y Pwyllgor gyda y dyddiadau uchod.

Cadarnhaodd y byddent yn cynnal Adolygiad o ardal Glan Don, Cae Ceffyl ayyb a Chynllun Strategol Glan Don.

Cymerwyd y cyfle i

- Hysbysu y Pwyllgor y bydd Prosiect Pum Mil ym Mhlas Heli yn gweithio ar brosiect cymunedol i osod mwy o gyfleusterau cawod. Un bwriad yw codi arian at awtistiaeth ac anogwyd y Pwyllgor i fynychu ar y diwrnod
- Nodi bod Plas Heli a'r Clwb hwylio wedi ennill nifer o gystadlaethau cenedlaethol a rhyngwladol i ddod i Bwllheli yn ddiweddar.

PENDERFYNWYD :

Nodi a derbyn yr adroddiad a chytuno i'r Aelod Cabinet godi mater y Ddeddfwriaeth Newydd o Amgylch Badau Dwr Personol gyda Cymdeithas Llywodraeth Leol.

Diolchwyd i bawb am eu cyfraniadau gwerthfawr.

6. TREFNIADAU Y DYFODOL

Trafodwyd trefniadau y dyfodol, gan nodi dymuniad rhai i gyfarfod wyneb yn wyneb. Cyfeiriwyd at safbwynt y Cyngor Llawn (yn ei gyfarfod 2/12/21) ynglŷn â threfniadau y dyfodol ar gyfer cyfarfodydd pwyllgorau ffurfiol a derbyniwyd y safbwynt.

Atgoffwyd pawb gan Reolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli petaent angen sgwrs bod ei ddrws wastad yn agored neu fod modd cysylltu ag o ar y ffon neu drwy e-bost.

7. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Nodwyd y bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 10 Hydref, 2023 am 6.00 pm

Dechreuodd y cyfarfod am 6.00 pm a daeth i ben am 7.15 pm.

CADEIRYDD